

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 48 K. Letno 576 K.
Inozemstvo:
Mesečno 68 K. Letno 816 K.
Dolasi: enostolpna min vrsta za
mkrat 2-30 K, večkrat popust.

JUGOSLAV

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 360.
Uprava:
Larjini trg 8. Telefon 44.
Rokopisi se ne vračajo.
Ljubljana. Zpravljanjem je priložiti znamke
za odgovor.

Načrt o oblastni in srezki samoupravi.

RAZPRAVA V ZAKONODAJNEM ODBORU.

Beograd, 16. marca. (Izv.) Dopol-
ne je nadaljeval zakonodajni odbor
razpravo zakonskega načrta o oblast-
ni in srezki samoupravi. — Kot prvi
povzame besedo poslanec Drofenik
(samostojna kmetijska stranka) in za-
hleva, da finančni minister dr. Kuma-
nudi pojasni, kateri davki naj bi se od-
kazali oblastnim samoupravam. Pri-
družuje se predlogu poslanca Sokiča,
je pa za to, da se 30 do 40% teh dav-
kov odstopi blagajni samouprav. —
Dr. Dulibić (Jugoslovanski klub) kri-
tizira člen 46 in pravi, da te stilizacije
ne more sprejeti, ker se lahko zgodi,
da niti ena stranka ne dobi količinskih
pri volitvah in ker se da računsko do-
kazati, da more biti po tej redakciji
več kandidat, pravilno izvoljenih. Zato
predlaga, naj se ta člen vrne odboru.
— Dr. Josip Hohnjec (Jugoslovanski
klub) zahteva, da se debate o volilnem
redu in o delovanju oblastnih skupščin
vodijo deljeno. Govornik ne vidi v
predloženi zakonskem načrtu pro-
porcionalne volilne pravice, kakor to
zahteva njegova stranka, ker gre za
dvojni količnik. Smatra, da se s tem
ne daje ista zaščita manjšinam, kakor
večinam. Očljuje, da se ženskam ne
daje volilna pravica. — Posl. rec Fe-
rić pravi, da se na podlagi računa

dokazati, da stilizacija tega člena ni
dobra, ker se v posrednih slučajih ne bo
dalo točno ugotoviti, kateri kandidat
je pravzaprav izvoljen. — Posl. Mo-
skovljević predlaga, naj pri tem volil-
nem redu ostane isti sistem, kakor za
volitve v ustavotvorno skupščino. —
Minister za izenačenje zakona Marko
Tričković povzame besedo in govori
o členu 44. Minister pravi, da je vlada
baš zaradi tega izbrala ta sistem, da
se velike stranke ne cepijo, ker se ve-
like stranke potrebne za delovanje
skupščin. Temu ne more nihče opo-
rekati. Vlada se je odločila za ta sistem
tudi zaradi tega, da se stranke pri vo-
litvah med seboj ne pobijajo, ampak
da bodo primorane, da se v zmislu tega
sistema poprej sporazumejo in tako
pridejo v skupščino, kjer bodo vodile
skupno politiko. Minister sprejema
predlog posl. Sokiča, da se del dohod-
kov iz oblastnih naprav in koncesij
stepla v oblastne blagajne. Zaradi tega
se strinja s tem, da se v posrednih člen-
skih stilizacijah v tem zmislu nekoliko
izpusti. — Zakonodajni odbor
preide nato na glasovanje in se obrav-
navari členi sprejmejo brez posebnih
izjem. — Seja je bila nato zak-
ljučena. Prihodnja seja jutri do-
poldne.

Seja ministrskega sveta.

Beograd, 16. marca. (Izv.) Ministr-
ski svet je na sinočnji seji tudi raz-
pravljaj o novih kreditih in je odobril
znesek 10 milijonov dinarjev za naba-
vo premičnih hiš. Vlada si je pridržala
pravico odločanja o onih uradnikih,
ki jih zahtevajo njihova resortna mi-
nistristva. — Finančni minister dr.
Kumanudi je poročal o naredbi, po ka-
teri se mora tekom treh mesecev raz-
prodati vse luksuzno blago v naši dr-
žavi. Po preteku tega roka ne bo
smel nihče več imeti tega blaga v za-
logi. — Ministrski svet je tudi skle-
pil prodati kmetovalcem jaro pšenico
za 20% pod nabavno ceno. Med pre-
bivalce v Bosni in Hercegovini naj se
razdeli 230 vagonov fižola po znižanih
cenah.

SPOMENICA HRVATSKEGA BLOKA.

Beograda, 16. marca. (Izv.) Mini-
strstvo za zunanje stvari je dobilo po-
ročilo, da je bila spomenica hrvatske-
ga bloka v resnici poslana italijanski
vladi s prošnjo, naj jo predloži vrhov-
nemu svetu v Parizu. Italijanska vlada
je odpravila sprejem te spomenice,
ki tako ne bo prišla pred vrhovni svet.

AKREDITIRANI POSLANIKI ROMU- NIJE, NEMČIJE IN BOLGARIJE.

Beograd, 16. marca. (Izv.) Tekom
prihodnjega tedna izroče poslaniki Ro-
munije, Nemčije in Bolgarije, ki so
akreditirani na našem dvoru, kralju
Aleksandru v svečani avdienci svoje
poverilnice.

REŠKI BRODARSKI SINDIKAT.

Beograd, 16. marca. (Izv.) V poli-
tičnih krogih zelo obsojajo namerava-
no ukinitve ravnateljstva reškega
brodarskega sindikata, ki ga tvori srb-
ska broderska družba v zvezi s 23
bankami. Sindikat namerava, kakor
se doznava iz poučenih virov, ukiniti
zaradi tega, da bi nekateri kapitalisti
mogli neovirano eksploatirati brodar-
stvo.

GRKI SO ZAPLENILI NASE BLAGO V SOLUNU.

Rim, 16. marca. (Izv.) Grške vo-
jaške oblasti so v Solunu zaplenile
blago, ki pripada Jugoslaviji. Beograjs-
ka vlada je zoper to nasilje odločno
protestirala.

TRGOVINSKA POGODBA Z NEMČIJO.

Berlin, 16. marca. (Izv.) V glav-
nem odseku državnega zbora je izva-
jal zakladni minister Schmidt med
drugim: Pogajanja z Litvo so zadela
radi zelo visokih odškodninskih za-
hlev, ki jih stavlja Litva, še na težko-
če. Pogajanja glede sklepa trgovinske
pogodbe z Jugoslavijo potekajo ugod-
no. Z Italijo je trgovinska pogodba
že sklenjena.

GRSKO-TURSKO BOJIŠČE.

Pariz, 16. marca. (Izv.) Po raznih
poročilih z grško-turškega bojišča so
jeli Grki pri Koniji napadati.

KONFERENCA V GENOVI SE NE VRŠI.

London, 16. marca. (Izv.) »Daily
Mail« javlja iz Pariza: Skoro za goto-
vo smatrajo dejstvo, da se radi polo-
žaja angleške vlade za 10. april t. l.
napovedana mednarodna gospodarska
konferenca v Genovi, ne bo vršila.

AMERIŠKO POSOJILO AVSTRIJI.

Washington, 16. marca. (Izv.) Predlog
glede odgoditve Avstriji do-
voljenega posojila v znesku 50 milio-
nov dolarjev je bil v senatu soglasno
sprejet.

Washington, 16. marca. (Izv.) Sen-
at je sestavil sklep, da se povračilo
Avstriji svoječasno v nakup žita do-
voljenega posojila v znesku 50 milijonov
dolarjev za 26 let odgodi.

BREZPOSELNE PODPORE V ČESKOSLOVAŠKI.

Praga, 16. marca. (Izv.) Ministrski
svet je danes sklenil provizorni zakon
glede podpor brezposelnim podaljšati
do konca junija t. l.

ZNIŽANJE ARMADE V ANGLIJI.

London, 16. marca. (Izv.) V po-
slanski zbornici je vojni minister
predložil proračun za vojsko in izjavil,
da želi prihrankov. Armada bo obsta-
jala iz 150.000 mož razen indiskih čet,
kar znači znižanje za 20.000 mož na-
pram letu 1914.

London, 16. marca. (Izv.) Britan-
ska vlada je odredila, da se razpusti
24 bataljonov pehote, štirje konjeniški
polki in 47 baterij.

Smernice gospodarskega razvoja Jugoslavije.

Znova se objavljajo podatki o našem izvozu, in sicer za leto 1921. Razmerje
med posameznimi izvoznimi predmeti se je v toliko spremenilo, da je stopil
les močno v ozadje, namesto njega pa je zavzela živina večji delež na izvozu.
Ostalo je, kakor drugače pri nas biti ne more, da izvažamo produkte poljedel-
stva, živinoreje in gozdarstva.

Pripombe, ki si jih danes dovoljujemo s tem v zvezi, pa so druge narave.
Opozoriti se nam zdi potrebno na eno, na kar se dandanes polaga premalo
važnosti. Mi govorimo mnogo o industrijalizaciji in o potrebi, da jo pospešu-
jemo z vsemi sredstvi. Treba pa bi bilo pristaviti, da velja to le za gotove
pokrajine, to je za manj rodovitni jadranski del države. Drugim predelom pa
je treba posvečati drugačno skrb.

Mi imamo v državi predele, ki predstavljajo izredno rodovitni svet, tako,
da spadajo po svoji rodovitnosti med prve v vsej Evropi. Tu bo ostalo polje-
delstvo vedno najkoristnejša gospodarska panoga, ki je ne bomo nikdar
uspešno nadomestili s kako drugo. Tu se ne bomo nikdar ravnali po Angleški,
ki je pustila v travnikih in parkih širne poljane, ker se je prebivalstvo raje lo-
tilo obrti in industriji. To ne velja le o velerodovitni Vojvodini, kjer smo dobili
v Banatu in Bački najboljši del ogrskega nižavja, dalje o Sremu in Slavoniji,
marveč tudi v večini severne Srbije, kjer je glasom poročil avstrijskih stro-
kovnjakov izza medvojne okupacije zemlja tako plodna, da more dajati toliko
sadežev, kot na Ogrskem. Toda na mnogih mestih je še obilo sveta, kjer se
da iz zemlje spraviti še mnogo več nego doslej. Naj opozorimo le na osuše-
vanje močvirnih predelov, regulacije rek, ki povzročuje hude poplave; oboje
je zelo potrebno na primer v ravni Hrvatski in Slavoniji, v severni Bosni ter
severni Srbiji. Dalje igra veliko vlogo način gnojenja in obdelovanja; s tem bi
mogli množino pridelka silno dvigniti.

Skratka naš cilj mora biti vsestransko zboljšanje zemljedelstva. Ne šablon-
sko in enostransko podpiranje in pospeševanje industrijalizacije, marveč raci-
onaliziranje poljedelskega obratovanja nam mora biti glavni gospodarski
smoter. V tem pogledu nam mora biti za vzgled Danska, ki se je z vso silo
vrgla na poljedelstvo in živinorejo in se more vsled tega kljub popolnem
pomanjkanju rudnega bogastva in vodnih sil ponašati z lepim blago-
stanjem. Blizina industrijske Anglije ter Nemčije pripravlja njeni agrarni brigi
vedno odprti trg. Podobno je tudi s Islandijo. Mi imamo sicer v svojih sosedih
in v Rusiji močne konkurente, toda ne glede na to, da imamo mi dobre in cene
prometne zveze po Donavi, moramo tudi pomisliti, da bo vedno bolj napredu-
joča industrijalizacija po zapadni in srednji Evropi našemu poljedelstvu
ustvarjala najboljši trg.

Mi imamo v državi predele, ki so kakor nalašč usposobljeni za gojenje
posebnih sadežev, ki zahtevajo specialne klimatične razmere. V tem oziru smo
na boljšem od Rumunije in držav severno od nas. Naša obala na primer je še
tako topla, da je v Dalmaciji poleg vinske trte oljka glavna kulturna rastlina.
Poleg tega pride še južno in zgodno sadje, ki bi moglo donosati deželni leve
dohodke, ako se promet primerno organizira. Črna gora, ki je danes naša
izrazito pasivna dežela, bi mogla producirati zelo mnogo južnega sadja, olja,
pomaranč, rožičev itd., zelo veliko vina in naposled mnogo tobaka, ki je tam
zelo dobre kakovosti. Z vsem tem pa se tamkajšnje prebivalstvo bavi še v zelo
majhni meri in na zelo neracionalen način; da v dosedanjih prometnih razme-
rah na zboljšanje ni bilo misliti, je razumljivo.

Mnogi predeli v bližini jadranske obale, Neretve, Skaderskega jezera so
prikladni za kulturo riža, kakor so potrdili izvršeni poskusi. V Makedoniji se
že sedaj prideluje precej riža, a bi se mogla produkcija še močno dvigniti. Ta
dežela ima več še drugih specialnih sadežev, ki bi jih mogla kultivirati še v
večji meri in na izdatnejši način. Sploh je v tem južnem delu naše države ostalo
iz turške dobe ravno po ravninah mnogo sveta zanemarljivega in neobdelane-
ga? Ta sam po sebi rodovitni svet je treba kolonizirati in poljedelska pro-
dukcija se bo močno dvignila. Seveda bo ponekod potrebna preje kanalizacija,
v svrhu osušenja; ponekod bo potrebno umetno namakanje, ki se v vseh de-
želah sredozemnega kulturnega pasa sijajno izplača.

Nevedli smo par primerov, kako bi se mogla produkcija naše države in s
tem izvoz dvigniti: z gnojitvijo južnih sadežev in sicer pasivnih pokrajina, pa
bi se mogel občutno zmanjšati tudi uvoz dotičnih produktov. Treba je tedaj
v tem oziru krepke, smotrene gospodarske politike, ki bi se vzela za direktivo,
da naj ostane naša kraljevina po velikem delu ali celo pretežno agrarna
država, tako da si industrija in poljedelstvo pravilno uredita medsebojno
razmerje.

ITALIJANSKO IN ČESKO STALI- ŠČE GLEDE BURŠKE.

Rim, 16. marca. (Izv.) »Tribuna«
ugotavlja, da bosta Italija in Česko-
slovaška v vprašanju Burške podpi-
rali stališče Avstrije.

PROGLAS PODKRALJA V EGIPTU.

London, 16. marca. (Izv.) Sultan
Fuad je bil danes proglašen za egipt-
skega podkralja.

VELIK POŽAR V ČIKAGI.

Washington, 16. marca. (Izv.) Vče-
raj dopoldne je v prometnem oddelku
Čikage izbruhnil silovit požar, ki se
je radi močnega vetra še bolj razširil.
Nekaj bančnih poslopij, ena hranilni-
ca, bližnja železniška postaja in več
zasebnih hiš je postalo žrtev požara.
Kolikor se more dosedaj škoda prece-
niti, znaša skupno kakih 15 milijonov
dolarjev. Požar je prejkone zanetila
hudobna roka.

SAHOVSKI MOJSTER.

Paiz, 16. marca. (Izv.) 3oletni Rus
Alekin je včeraj igral v Parizu hkrati
dvanajst partij šaha, ne da bi videl
šahovskih desk. Dobil je enajst partij,
dvanajsto pa so proglasili za neveljav-
no. Alekin namerava povabiti Capa
Blanco na šahovski turnir.

Beograd, 16. marca. (Izv.) Devize:
London 320, Pariz 620, Newyork 73, Zene-
va 1400, Milan 350, Praga 132, Berlin 3250,
Dunaj 1.03. Valute. Českoslovaške krone
132.

Zagreb, 16. marca. (Izv.) Devize: Be-
lin 130—135, Bukarešta 230—240, Milan
1520—1550, London 1330—1370, Pariz 2600
—2675, Praga 575—600, Svica 5800—5900,
Dunaj 4.50—4.80, Budimpešta 38.50—0,
Newyork, ček 285—295. Valute: dolarji
278—283, avstr. krone 0—5, napoleonidori
900—0, rom. leji 235—240, švic. franki
2750—2800, ital lire 1510—1530.

Curih, 16. marca. (Izv.) Berlin 1.89,
Newyork 515, London 22.33, Pariz 49.50,
Milan 25.90, Praga 9.05, Budimpešta 0.62,
Zagreb 1.65, Varšava 0.13, Dunaj 0.065, av-
strijske krone 0.07.

Berlin, 16. marca. (Izv.) Dunaj 4.08,
Budimpešta 33.06, Milan 1363.50, Praga
481.25, Pariz 2425.05, London 1178.80,
Newyork 271.22, Curih 5284.70.

Praga, 16. marca. (Izv.) Dunaj 0.665,
Berlin 20.55, Rim 290, Budimpešta 6.80,
Pariz 511.50, London 248, Newyork 57.075,
Curih 1110.50, avstr. krone 0.665, ital. lire
287.
Dunaj, 16. marca. (Izv.) Zagreb 2198—
2202, Beograd 8790—8810, Berlin 2697—
2703, Budimpešta 903.50—906.50, London
32.090—32.110, Milan 36.990—37.010, New-
york 7398—7402, Pariz 65.480—65.520,
Praga 12.777—12.783, Solija 4870—4880,
Curih 143.975—144.025. Valute: Dolarji
7360—7364, bolj. levi 4670—4680, angl. fun-
ti 31.790—31.810, franc. franki 64.980—
65.020, ital. lire 36.590—36.610, dinarji
8770—8790, rom. leji 5295—5305, švic. fran-
ki 143.775—143.825, čsl. krone 12.752—
12.758, madž. krone 913.50—916.50.

Diktatura fašistov na Reki.

FAŠIST CABRUNA JE PREVZEL POVELJSTVO NAD MESTOM. —
TEROR POSTAJA VEDNO HUŠJI. — JUGOSLOVANI V NEVAR-
NOSTI ZA SVOJE ŽIVLJENJE.

Zagreb, 16. marca. (Izv.) Z Reke
poročajo: Vojaško poveljništvo pod
poveljništvom poročnika Cabruna,
enega voditelja fašistov in D' Annun-
ievca, je snoči vzela oblast na Reki
v svoje roke in proglasila narodno
obrambo s Prodonom na čelu za
odstavljenega. Cabruna je proglasil
vojaško diktaturo. Na vladni palači,
na kvesturi in na magistratu so po-
stavljene strojnice. Močni oddelki
fašistov se zbirajo na Dantejevem
trgu in v pristanišču. Vojaško po-
veljstvo namerava imenovati dva
posebna vladna svetnika, ki naj bi
tvorila zakonito vlado. Pripravlja se
sklicanje konstituant, ki naj bi
vzpostavila red na Reki. Italijanski
poslanik na Reki Castelli se trudi z
majorjem Ferrato in dr. Stiglicem
doseči, da bi se imenovala vlada,
sestavljena iz zastopnikov vseh
strank in da se izvolijo osebe, ki naj
bi se proglasile za zakon, zastopnike
in bi zamenjale dosedanje zakonito
Zanellino ustavotvorno skupščino.
Nad mestom je proglašeno obsedno
stanje. Cabruna pozivlje v svojem
proglasu prebivalstvo, naj pozabi na
svoje antipatije in da se vsi v brat-
ski vzajemnosti zavzamejo in delu-
jejo na to, da se Reka izroči Italiji.
Cabruna pošilja fašiste od hiše do

hiše, ki iščejo člane Zanelline kon-
stituante, da bi jih s terorjem prisli-
lili, da podpišejo sklicanje konsti-
tuante, ki naj bi volila novo vlado,
katero oni predlagajo na posebni li-
sti. Mnogo teh članov, pristaje dr.
Zanella, se skriva, ne da bi podpisali
tega vsiljenega jim poziva, mnogo
pa jih je tudi pobegnilo čez mejo.
Sedaj se ne ve, ali je kdo podpisal
izjavo fašistov. Od časa do časa
postaja teror hušji in prebivalstvo,
Jugoslovenci in pristaži Zanella so v
večini nevarnosti za svoje življenje
in svoje imetje. Konzuli Francije,
Anglije in Amerike so se obrnili do
svojih vlad in jim poročali o nasilju,
za katerega ve italijanska vlada in
ga odobrava. Konzuli dostavljajo v
svojih poročilih, da trpi Reka vsled
divjanja fašistov mnogo škode in da
bo luka uničena. Ker je reško jugo-
slovansko prebivalstvo brez vsake
prave zaščite in največ izpostavlje-
no fašistovskemu terorju, se je ju-
goslovanska stranka na Reki obrni-
la do beograd. vlade s prošnjo, naj
takoj stori korake, da se Jugoslova-
ni na Reki stavijo pod zaščito enega
gori navedenih konzulov veslesil, ki
naj bi ščitili njihovo življenje in
imetje.

Upori v Albaniji.

JUGOSLOVANSKA - ALBANSKA MEJA SE DOBRO ZAVARUJE. —
TIRANSKA VLADA V SRDITIH BOJH Z USTAŠI.

Beograd, 16. marca. (Izv.) Na
sinočnji seji ministrskega sveta so
razpravljali o naših mejah napraih
Albaniji. V poslednjem času se je
računalo s tem, da bo nova albanska
vlada mogla urediti notranje raz-
mere v deželi, ker je bila priznana
neodvisnost Albanije in ker je spo-
ročila svojim sosedom, da bo vodila
politiko miru in prijateljstva. Zaradi
tega je nekoliko popustilo strogo
nadzorovanje mej napram Albaniji.
Vsled najnovejših dogodkov v tej
deželi, pa je sedaj ministrski svet
odredil, da se jugoslovansko-alban-
ska meja dobro zavaruje.

Beograd, 16. marca. (Izv.) »Poli-
tika« javlja iz Skadra z dne 15. t. m.:
Vojnemu ministru Tat Caci se je po-
srečilo zbrati se en bataljon dobro-
voljcev, katere je poslal na pomoč
Ahmed begu. Te dobrovoljce je na-

bral med okoliškimi plemeni. V tu-
kajšnjih krogih sodijo, da bo tiranska
vlada kos vstašem. Po zadnjih vesteh
je mesto Tirana padlo v roke upor-
nikom. Doznava se tudi z meje, da
se je sedaj položaj v Albaniji neko-
liko izboljšal. Ahmed beg se še na-
dalje drži s svojimi četami v bližini
Tirane.

Valona, 16. marca. (Izv.) Alban-
sko ministrstvo zunanjih poslov
javlja iz Tirane: Nekaj agitatorjev
je skušalo v okrajih Drač in Šljak
kaliti mir in red. Vlada je nastopila
z odločnimi ukrepi in je ves upor v
šestih urah zadušila. Voditelji, kate-
rih vladne čete niso ujele, so po-
begnili v Italijo. Vesti, ki jih zadnje
čase razširja inozemsko časopisje,
da je v Albaniji izbruhnila držav-
ljanska vojna, ne odgovarjajo resni-
ci.

Madžarske zavrtnosti.

RAZOROŽITEV NA MADŽARSKEM JE LE NAVIDEZNA. — VOJAKE
SKRIVAJO PO GOZDOVIH.

Beograd, 16. marca. (Izv.) »Prav-
da« javlja, da je madžarska vlada ne-
nadoma navidez vpokojila mnogo
častnikov, ki pa še nadalje ostanejo v
aktivni vojaški službi. Ti častniki no-
sijo civilno obleko. Po vseh krajih,
skoz katere potujejo antantne misije,
so izpraznjene vojašnice, vojake pa so

z vso opremo spravili v gozdove, da
bodo na razpolago v slučaju napada.
Ni težko uganiti, da bi bila Jugoslavija
prva, na katero bi Madžari navalili.
List veli, da bi naša vlada morala po-
slati spomenico in protestirati proti
taki razorožitvi na Madžarskem.

Demokratska gonja proti Ljubljani.

Demokratska manjšina v občinskem svetu ljubljanskem besni po svojem časopisu in v svoji črno-beli ignoranci ne ve, kako bi ohladila svojo jezo nad večino. Včerajšnje »Jutro« ometa vsa s psovki na vse strani. Iz vsakega stavka pa izveni onemoglost demokratske manjšine, ki ne more najti nobenega pametnega argumenta proti sklepom večine.

Če je hotel Bog koga kaznovati, ga je udaril s slepoto. In s slepoto je udarjena demokratska manjšina. V dobi socialnih reform, se na vse pretege bori proti vsem neodoljivim socialnim predlogom večine in ubira pot skrajnega reakcionarstva.

Demokrati so nasproti vsakemu moderniziranju Ljubljane in nasproti vsem komunalnim napravam, ki naj dvignejo belo Ljubljano v gospodarsko procvitajoče se mesto.

Včerajšnje »Jutro« v svojem uvodniku in noticah razliva gnojno smrdelch besedi na večino, ne ve pa povedati v svoji puhloglavosti prav ničesar. Prav je, da se demokrati s svojim zlobnim limonadstvom sami ubijajo. Ljudstvo danes prav dobro loči demokratsko frazo, od resnega in smotrenega dela. Zato se obrača od demokratov. Vse kaže, da so pričeli božji mli mleti vse hitreje, dokler ne zmeljejo zadnjega zagrnjenega demokratskega, z vso njegovo domišljavostjo vred.

Oglejmo si samo nekoliko zadnje sklepe občinskega sveta.

Vsak otrok že danes ve, da ključ za rešitev aprovizacijskega vprašanja ne leži v Ljubljani, ali v kakšnem drugem slovenskem mestu, temveč da so ga prenesli demokrati v Beograd, kjer so ga pa tudi vrgli v Savo. Vse odredbe centralne vlade spričujejo, da delajo demokrati sistematično na to, da iztrdajo pasivne pokrajine, med temi tudi Slovenijo. Pomislimo samo na uredbo glede ukinitja občinskih sodišč proti draginji, maksimalnih cen in določitev 25% dobička. Kaj pomenijo ti protiljudski ukrepi centralne vlade, vsi konsumenti prav dobro čutijo. Draginja neprestano raste, spekulacija in naviljanje cen se širi kot povodenj nad sestradanim ljudstvom.

Demokratsko-radikalna vlada gleda vse to molče, ker se ne upa zameriti številnim izkoriščevalcem, ki v prehranjevalnem kaosu služijo milijone za svoje debele upravne svetnike.

Občinski svet ljubljanski je z nelsprosnostjo pokazal na glavne krivce današnje prehranjevalne krize in zahteval, da vlada revidira svoje ukrepe glede ureditve prehrane. Zahteval je, da se prepove izvoz, prepove trgovanje bankam in da se zopet določijo občinam določevati najvišje cene. Demokrati so molče glasovali za predloge obč. večine. Udarilo so se s tem sami sebe po zobeh, ko so glasovali proti svojim lastnim ukrepom v Beogradu.

Sedaj hočejo zabrisati utis obsodbe, ki so jo doživeli v občinskem svetu ljubljanskem. Na vse pretege zavijajo in hočejo zavrniti krivdo prehranjevalne mizerije na ubogo Ljubljano. Toda ves njihov zagovor le z nova dokazuje njihov krivdo.

Ljubljanski župan je bil v Beogradu in opozoril vlado na pomanjkanje v Ljubljani ter na brezglavost vladne prehranjevalne politike. Zastoj so bila opozorila ljubljanskega župana. Vrnili se je z Beograda praznik rok. Prinesel je le seboj izjavo kraljevega ministra dr. Žerjave, da slovenska mesta ne morejo pričakovati od vlade nobene pomoči, ker so se izrekla pri volitvah proti demokratom. »Jutro« se zdi izjava dr. Žerjave popolnoma v redu. »Jutro« stoji na stališču, če nisi demokrat — stradaš! To je demokratska politična mo-

rala! In še nekaj: v Beogradu nimamo več ministrov, ki zastopajo interes vseh državljanov, ampak strankarje, ki zagovarjajo izstradano politiko za one, ki ne gredo z demokratijo čez drn in strn. Ali ni to politična korupcija, ki ubija državljansko svobodo, in še več, ki tira državo v propast.

Vemo, da vse to demokratom zama pripovedujemo, ker so v svoji strankarski strasti izgubili pamet in se ženejo samo za političnimi maščevanji. Toda ne pripovedujemo tega zama slovenskemu ljudstvu! Ljudstvo spregleduje in izreka sodbo. In ta sodba je za demokrate uničujoča.

»Jutro« se zdi pustolovščina, če je občinski svet povišal davek na alkohol, iz katerega poviška bi mestna občina pokrila izdatke za povišanje plač mestnim uslužbencem. »Jutro« se izreka za ceneno alkoholiziranje in proti poviškemu plač ubogim uslužbencem.

»Jutro« se zdi lahkomišelnost, če je občinski svet sklenil davek na obisk kavaren in gostilen v nočnem času in davek na dobičkonosno igranje, iz katerega davka se bi zvišale podpore ljubljanskim revežem. »Jutro« se s tem očitno izreka proti revežem in misli, da je iz socialnega stališča opravičljivo, da naj ljubljanski reveži poginejo od lakote.

»Jutro« smatra za zapravljanje, če je občinski svet sklenil zgraditi novo šolo ob Karel Kotnikovi ulici. Bivši demokratski občinski svet je z gradnjo novih šolskih poslopij toliko časa odlagal, da danes ne moremo spraviti v Ljubljani vseh šoloobveznih otrok pod streho. Z gradnjo nove šole se je popravi le star demokratski greh in zadostilo najprimitivnejši kulturni nalogi mest. občine, da omogoči otrokom pouk.

»Jutro« smatra za cinizem, če je občinski svet sklenil izpolniti gasilno orodje in nastaviti stalno gasilsko stražo. Gasilstvo se je v Ljubljani dosedaj skrajno zanemarjalo. Ljubljana je vsled pomanjkljive gasilske straže in nezadostnega gasilnega orodja v stalni nevarnosti, da je v slučaju požara izpostavljena največji nesreči. »Jutro« bi moralo le pozdravljati sklep občinskega sveta, če bi mu bila le malo pri srcu varnost ljubljanskih meščanov.

Končno še nekaj. Kamen spodbite je »Jutrovcem«, da so narodni socialisti podpisali predlog, da se regulira Škofja ulica. NSS je podpisal predlog iz enostavnega razloga, ker je prvič regulacija Škofje ulice nujno potrebna in ker je drugič bila ponudba ugodna za mestno občino. Mestna občina je pridobila 5340 kvadratnih metrov sveta, po približno 80 kron kvadratni meter. Kar se pa tiče zgradbe orlovskega doma, ki bi bil baže omogočen z regulacijo Škofje ulice, pa povemo »Jutru« na uho, da ne bo v skrbeh, da bo orlovski dom stal na Dunajski cesti in ne pred Šentpetersko vojašnico. Dr. Pestotnikova demagogija o »Orlih« in narodnih socialistih se tudi pri »Jutru« ne bo odnesla, kot se že drugje (»Jutro« dobro ve kje!) nil

Tako zgleda »Jutrovo« bruhanje na občinsko večino v Ljubljani. Sicer se nam zdi, kakaj je toliko zaletovanja! Liberalni agitatorji po ljubljanskih oštarijah raznašajo vesti, da bodo z novim občinskim volilnim zakonom razpušeni občinski zastopi v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptiju. Sporedno z liberalnimi agitatorji dela tudi »Jutro« štimungo za ta demokratski atentat na avtonomijo slovenskih mest. Toda zastoj je trud demokratov. Razpust občinskih svetov naj kar izvedejo, čemu toliko slepomišljenja in demagogije! Samo to si naj zapomnijo: Račun brez krčmarja je, zanašati se na nerazodnost volitev! Kaj takega je lahko v troš in skrahirani JDS.

Povlaščene trgovske agencije

Tak je naslov uradni takozvani privilegiranih trg. agenturam v inozemstvu, ki so čisto srbijanska iznajdba. Nobena druga država ne pozna te institucije. Slovensko in hrvatsko časopisje je že večkrat izreklo uničujočo obsodbo te beogradske preskrbovalnice raznih članov porodice ali strankarjev.

Naposled se je oglasil celo serijski »Trgovinski Glasnik«, ki je brezdvomno najuglednejši beogradski dnevnik, in obsodil te agencije. V članku 22. februarja t. l. pod gornjim naslovom pravi, da imamo zdaj v inozemstvu nad 30 takih agencij, ki niso nastale vsled potrebe, marveč radi tega, ker hoče njen »titular« v tujem velikem mestu udobno živeti. Prejšnja mala Srbija je ustanavljala take agencije v l. 1905 do 1910, ko je Avstrija zaprla uvoz iz Srbije in je bilo treba najti za izvoz nove trge. Te agencije so imele takrat nekaj smisla. Ali sedanje agencije so nastale največ l. 1912-1920, ko je bil izvoz večinoma celo zabrzan, a za uvoz nam ni treba agencij pod pokroviteljstvom države. O poslovanju teh agencij izreka tudi »T. G.« uničujočo sodbo.

Glavni pokrovitelj privilegiranih agencij je načelnik Todorovič v trgovinskem ministrstvu, oni isti možakar,

ki ima na vesti vso našo nesrečno trgovinsko bilanco. Pravijo, da je Todorovič velik učenjak in teoretik. Toda za načelnika v tako važnem resortu tiče mož, ki je morda malo manj učen po g. Todorovičevem načinu, ali v živem spominu anketa, ki jo je skilato bolj praktični trgovec. Saj je še cal trgov. minister iz cele kraljevine; došli so referenti iz vseh glavnih mest, od vseh trgovskih zbornic in zvez industrijalecev, — ali Todorovič jih je po prvi formelni seji zapodil domov, ne da bi prišlo sploh do kake razprave. Povsod drugod bi takega načelnika spodili v 24 urah, pri nas pa gredo ministri drug za drugim, a Todorovič ostane na svojem mestu kakor prismljen kup nesreče.

Trgovske agencije so se preživele. Nikdo jim ne priznava važnosti ali potrebe za našo trgovino. Ker so ustanovljene edino le v namen, da posamezniki pod pokroviteljstvom države bogatijo, zato nimajo ne časa, ne snila za proučevanje razmer, trgovskih odnosov, stanja in razvoja industrije itd. In ako kaj poročajo, da formalno ugođe predpisom, treba dobro paziti, predno se na njihova poročila pripiše kaka važnost. — Naravnost nečuvno pa je, da posamični sinekuristi delajo kupčije pod protektoratom državne avtoritete. Nič drugega nego ostudna korupcija! Zato proč s goljufijo!

Politične vesti.

✕ Shod NSS v Ptiju. Državotvorno »Jutro« je šele po par dneh prišlo do sapa radi shoda NSS v Ptiju. Seveda se poslužuje svojih starih manir in podtikavanj, ker stvarno ne more ničesar ovreči. Udeležba shoda je bila najmanj tako velika, kakor prejšnjo nedeljo, ko sta bila gospod. ministra Kukovec in Kramer v Ptiju.

Na njunem shodu je imela opozicija večino, ni se ji pa dalo besede in se tudi o takozvani resoluciji ni glasovalo, ker se državotvor. gospoda kratkomalo ni upala dati resolucije na glasovanje. Na shodu NSS je bila res deseterica JDSarjev, med njimi štirje odvetniki. Mogoče so ti tvorili »večino« pristaje JDS«. Na shodu sem govoril o razmerah v naši upravi in tudi pri finančni upravi in stvarno pajnsnil sistem, ki je upeljan glede trošarine in finančne kontrole. Napadal nisem uslužbencev, temveč samo povdaril, da so izpostavljeni po nepotrebnem nevolji ljudstva. Tudi sem govoril o redukciji nameščenecv pri finančni upravi v Sloveniji in sem radevolje pripravljen tozadevno dati vsa pojasnila gospodu, ki se je podpisal v »Jutrovem« članku z besedo »financare«, ako ima ta gospod toliko koraje, da s polnim imenom dokaže mojo brezobzirnost. Povdarjam, da se nobeden JDS-

erjev protigovornikov ni mogel meritorno spustiti v polemiko, ker je pač resnična dejstva težko ovreči. Ivan Deržić, narodni poslanec.

✕ Ljubljana leze v spisburgarstvo! Tako javlja vest, ki jo je na prvem mestu med dnevnimi vestmi objavil včeraj »Slov. Narod«. Kako utemeljuje to svojo vest: Ljubljanska večina je sklenila upeljati davek na obiskovalce gostiln in kavarn ter na kvartanje v javnih lokalih. Nekaj v pouk »Slov. Narodu«! »Slov. Narod« je že sam večkrat pisal, da je Praga eno najmodernejših svetovnih mest. In v Pragi obstoja davek na obiskovanje gostiln in kavarn v mnogo ostrejši obliki, kot pa v Ljubljani. V Plzni pa, ki tudi gotovo ne zaostaja za Ljubljano pa občinskega davka ne plačujejo samo kvartopirci, temveč tudi »kibici«. Morda bo tudi v Ljubljani še do tega prišlo. Da, lahko se celo zgodi, da bo sedanja večina v ljubljanskem občinskem svetu sklenila celo obdavljenje demokratskih kibicov, ki hodijo v mestno posvetovanje le kibicirat k gospodarjenju večine.

✕ Prosto po »Slovenskem Narod«. NSS je pod peto »klerikalcev« zato, ker so nekateri obč. svetovalci NSS drugače glasovali kot SLS. O, logika!

Časopisni glasovi.

»Slovenec« prinaša razgovor s poljskim diplomatom, ki pravi: Politični uspeh beogradske konference je nadvse pričakovanje dober; tako glede zaključkov na polju gospodarstva, financ in prometa, kot glede sporazuma med Poljsko in malo antanto. Med Jugoslavijo in Poljsko je vladalo vedno prijateljsko razpoloženje, razun nekatereh mimoidočih metaktošnosti obojega časopisja. Poljski diplomat polaga veliko važnost na kulturno zblizanje Jugoslavije in Poljske, ki ga s hrepenenjem pričakujeja inteligenci obeh velikih narodov.

»Jutro«. O »Jutrovem« uvodniku govorimo na drugem mestu.

»Slov. Narod« priobčuje na uvodnem mestu dopis nekoga dr. M. C., ki pripoveduje, kako klerikalni rimski ribič lovi na svoje tmke slov. ribe. Spretno izrabljajo klerikalci v svojo svrhu vsak neprijeten dogodek, ki razburja našo javnost. Tudi vprašanje naših bolnic so pretakno izkoristili v svoje umazane namene. Članek vprašuje, če so resnično krivi zapiranja naših javnih bolnic Srbi, Beograd in ta prokleta Jugosla-

vija, kakor hujskajo klerikalci in njih kupljena separatistična jata ter odgovarja, da so tega zapiranja krivi ravno klerikalci, ki so v bivši Avstriji onemogočili moderniziranje našega zdravstva. Takrat bi oni lahko sijajno takorekoč razširili in izpopolnili deželne dobrodelne zavode, toda vse prošnje, predloge in zahteve je principijelno zavracal klerikalni deželni odbor s cinično frazo, da dežela nima denarja za potrebo nove reklame primarjev! Posledica klerikalnega cinizma je sedanja katastrofa in klerikalci prekašajo danes samega sebe s podtikaločo lažjo, da je vsega kriv samo Beograd.

»Naprej« piše o socializmu in strokovnih organizacijah ter prihaja do zaključka, da trpi proletarijat že sto in stotletja pod buržoaznim državnim ropom. Deset in desetletja se bori za boljši kosček kruha. Življenska naloga proletarca pa ni le naloga za delo in kruh, temveč njegova naloga je uveljaviti načelo: kdor ne dela, naj tudi ne je, — pasti mora kapitalistični družabni red. To pa je možno le tedaj, če se bo proletarijat celega sveta v eni fronti in z enim ci-

ljem bori za nov družabni red. Narodnostna in versko vprašanje vsajajo v ljudstvu medsebojno sovraštvo in zato socializam ne priznava narodnostnih in verskih vprašanj.

»Novi čas«. Pod naslovom demagogija polemizira »Novi čas« z »Jutrom«, osebnim glasilom tistega slovenskega ministra v osrednji vladi, ki se izrazil, da Ljubljani od centralne vlade ne bo dovoljeno ničesar, dokler bo na magistratu vladala sedanja koalicijska »Jutro« je kljub temu tako prodržno, da napada večino in ljub. obč. svet, da še ni izvršila nič socialnega. Temu očitku odgovarja z navedbo dela sedanje večine: Hotela je v Ljubljani veliko ljudsko kuhinjo za 2000 oseb, toda demokrati so z obstrukcijo preprečili sprejem tega predloga. Večina hoče v svrhu ublažitve stanovjske krize postaviti nov magistrat, ki je nujno potreben, toda demokrati nasprotujejo. Večina hoče zgraditi tržnico, demokrati nasprotujejo. Občina gradi stanovanjske hiše za mestne uslužbenke, država, ki jo upravlja demokrati, ne stori ničesar. Župan predlaga, naj se ustanovi stanovanjski fond, za zgradbo stanovanj, demokrati upljejo, da se davki povišujejo. Večina hoče reorganizirati zamemarieno mestno gasilstvo, zato »Jutro« očita pustolovščino in cinizem. Večina je uvedla davek na kvartanje, ter gostilniški in kavarniški davek, demokrati govorijo o nezgodnih davkih, ista vlada pa, katere glasilo je »Jutro«, naznanja 100 odstotno povišanje vseh dosedanjih davkov. Tako pisanje je demagogija.

Gospodarstvo.

Industrija v Sloveniji za reformo davčnega sistema.

(Spomenica zveze Industrijev v Ljubljani.)

(Dalje.)

Davčna merila.

Omiliti pa se morajo nadalje sedanja davčna merila. Posebno velja to za ona podjetja, ki polagajo javne račune. Njih preobdaba je evidentna. Zlasti je evidentna preobdaba industrijskih podjetij, ki pripadajo po večini tej davčni kategoriji. Industrijska podjetja plačujejo vobče: 10% no posebno pridobitino, 90% ni enotni državni prihodek, 80% ni rentabilitetni prihodek, 20% ni invalidski davek in 200% ne do 300% ne avtonomne doklade. Vse davčno breme konsumira normalno 60% do 70% in tudi še več čiste bilančnega dobička.

Brez dvoma gre to predaleč.

Pripominjamo, da smatramo za neupravičeno, da so se deželne doklade, koje so svoj čas pobirale dežela Kranjska, Koroška, Stajerska in Dalmacija kot taktatne avtonomne oblasti, kratkomalo podržavile.

Po dosedanjih določilih se odmerja rentabilitetni odtok že pri rentabiliteti nad 6%. Za sedanje razmere tako določilo ni primerno. Predlagamo, da se odmerja rentabilitetni prihodek šele pri rentabiliteti nad 10%, do vključno 10% pa se naj ta prihodek ne odmerja.

K napravnim glavnici naj se prištevajo ne le splošne, marveč tudi specialne rezerve, ker ni primerno, da v slednje izključujejo.

Da bi se moralo postopati metodno pri dovoljevanju avtonomnih doklad, da se mora finančna uprava pri takem dovoljevanju ozirati na višino davkov in na skupno višino vseh avtonomnih doklad, smo že zgoraj poudarjali.

Družbe z o. z. naj se obdačijo po I. poglavju tedaj, ako njih napravna glavnica presega 4.000.000 K, t. j. 1.000.000 Din. Šele nad to mero naj se družbe z o. z. obdačijo s posebno pridobitino. Slična preemba se je po naših informacijah uveljavila tudi v češkoslovaški republiki. Dosedaj še vedno veljavna določila meja po 1.000.000 K je daleko prenizka in nikakor ne odgovarja več naši valuti. Denarna vrednost teh zneskov odgovarja prilično predvojnemu znesku po

Ivan Rozman:

Naša bol.

(Dalje.)

Ta neodločni element je koroška specijalna. Njeni prvotni ustvaritelji so bili: nasilna germanska verski, nacionalistični in socialistični nauki, ki so bili vsi prožeti s protestantstvom. Ni šlo za to, nauki v resnici boljši od duševnih vrednot našega slovenskega plemena, ali vsekakor so bili po svoji organizaciji neprimerno jačji. Vprašanje tega neodločnega elementa je imelo v plebiscitni borbi odločilno vlogo in reči se mora, da smo storili ravno v tem pogledu največji pogrešeh izmed mnogo drugih, ki gredo na naš rovaš. Na ta razred smo zrl, ker nismo imeli vplogleda v njegovo strukturo, povsem s stališča pristno domačega političnega obzorja. Res je, da je na slov. Koroškem od nekda predstavljajo duhovništvo skoro edini kontingent inteligence, ta duhovščina je bila skoro brez izjeme pravi vodnik prej omenjenega prvega razreda naših odločnih pristavev in zatorej njegov pravi predstavnik. Resnici na ljubo moramo pribiti, da je največji del slov. duhovščine na Koroškem nastopal v plebiscitni dobi nadvse požrtvovalno, v pristno narodnem duhu brez posebnega primešavanja »klerikalizma«. Nasprotno pa je treba ugotoviti, da je omahljivi element po večini nastajal po izborno preračunani protestantski napadalni metodi, ki je bila diametralno usmerjena proti nazorom in delu slov. koroškega duhovništva. Posledica tega je bila, da se je prej dober koroški Slovenec navzel polagoma po šolah, tovarnah in gospodarskih stikih s Celovcem, z Beljakom in Velikovcem te germanske duševne jedkovine in se razvil v prehodni štadij od-

padništva — v omahljivca. Zato so ti omahljivci kaj radi izjavljali: »Da, mi smo Slovenci in slovenske krvi, toda glasovali ne bomo z Vami, ker nočemo duhovniške komande.«

K tem izjavljanjem pristavljam, da se nikakor ne spuščam na polje pol. strankarstva, ker vem, s kako vneto in požrtvovalnostjo se je ravno slov. koroška duhovščina udeleževala plebiscitnega dela, ali tako važnega dejstva ni mogoče prezreti. Hočem le osveteliti mišljenje koroškega omahljivca. Razred omahljivcev se je mnogokrat odvracal od nas ravno radi prevlelike gorečnosti duhovništva. Ako se je kor. duhovnik moral politično izpostavljati že radi nam zvestega ljudstva, je bil njegov nastop obenem udarec v obraz omahljivcem. Kar smo na eni strani sezidali, smo na drugi podirali. To je sicer kuriozno, vendar resnično.

Iz tega sledi, da smo vse svoje sile uporabljali v prid svojim pristajšem, ki so bili itak naši, in proti drugemu razredu odločnih nasprotnikov, za katere nismo imeli nikakih sredstev, da bi si jih pridobili zase ali jih napravili popolnoma neškodljive. Gradili smo si gradove tam, kjer so stale že trdnjave in borili smo se proti sovražniku z zastarelimi pol. metodami, ki pa je ostal neranljiv zbog svoje premetenosti, pozneje tudi zbog varstva inter. plebiscitne komisije; toda mimo razreda omahljivcev smo šli malone krizemrok. Vrtali smo luknje v zrak. V tem smislu smo informirali javnost z borobastičnimi članki in tako tudi predsednika naše plebiscitne komisije. Kako naj si on kot Srb ustvari v tako kratkem času svoj pravi nazor o položaju na Koroškem, ko ga niti sami nismo doumeli? Ali, dokler je bila demarkacijska črta zaprt in je bil prehod preko nje v pas B omejen, je vplivala na razred omahljivcev vsaj avtoriteta naše uprave. Za svojo osebo sem mnenja, da bi bili kljub svojim pogreškom prodrli pri plebiscitu, ako bi bila ostala demark. črta na starem mestu do konca plebiscita. Ko pa je

padla ta črta, so videli omahljivci v tem slabost naše države in jeli so dvomiti v njeno moč. In ta njih dvom se je stopnjeval, čimbolj je inter. plebiscit. komisija rušila našo upravo in s tem ugled naše države, kar se je vršilo na vseh koncih in krajih. Ta komisija si je na sijajno premeten način ustanovila s tem, da si je izvojevala odpravo demark. črte, prejudic in temelji za vse svoje poznejše nasilnosti, s katerimi je poglala naše vojaštvo, naše orožnike, nadzornike veleposestev iz ozemlja A ter dovolila prost osebnosti in blagovni promet med obema pasovoma. S to diplomatično potezo ni bil postavljen le status quo ante, s tem je triumfirala volja naših nasprotnikov, s tem je bila na mah uničen ves naš napor in zadana je bila rana naravnost v srce omahljivcev, ki nas niso mogli ljubiti, a so se nas do tega časa vsaj ball. Za to pa je načelne važnosti vedeti, ali je bila otvoritev dem. črte neobhodna nujnost za nas in kaj bi se bilo zgodilo, če bi se bil temu uprli. Po mojem mnenju bi se bil dal naš upor uspešno zagovarjati in podpirati z vso potrebno jurisprudenco. Saj nam je mirovna pogodba dovolila upravo in kako naj ta uprava zdrži red, ako ji tuja oblast ruši njene temelje? Ravno v tem vprašanju pa pada močna, če ne glavna krivda na našo osrednjo vlado. Ako je ta zaupala naši pokrajinski vladi takoj spočetka, ko je ona uvajala pripravke za plebiscit, naj bi ji zaupala tudi pozneje, ali pa naj bi prevzela ta dela v svoje roke takoj začetkom, da bi imeli njeni funkcionarji priložnost vpogledati v slov. koroške razmere z lastnimi očmi. Ne moremo si pa predstavljati večje diplomatične pog.ške, ko je bila ta, da so se menjale vodilne vloge ter z njimi vred temeljna načela tik pred odločilnim trenutkom. Nad kom vrad se tedaj jezimo, nad Korošci, ki so se izkazali ob takih razmerah celo sijajno, ali nad seboj in lastno neobglenostjo?

23.000 K. Priporočamo, da ne vidimo zadržka, da bi se zgoraj označena mejna mera napravne glavnice ne dočela še dokaj višje.

Davek na poslovni promet.

Pridružujemo se opetovanim stvarnim predlogom, da se davek na poslovni promet splošno pavšalira in da se ukine predložitev knjig opravljenega prometa. Pavšaliranje bi se moglo izvesti na ta način, da se pobira ta davek v določenem razmerju do pridobitine plus državne doklade. Vendar smatramo, da naj se prometni davek sploh priznava le kot začasen in naj bi se ukini, čim ozdravijo državne finance. Zgodovina je dokazala, da je davek na poslovni promet davčno breme, ki skrajno neugodno vpliva na podjetnost in na razvoj industrije. Zlasti ovira ta davek delitev dela (Arbeitsteilung), ki je bistvo napredka v vsem industrijskem delu.

Zvišanje državnih davkov.

Opetovano se je v slednjem času čulo, da stremi finančna uprava za 100%nim zvišanjem vseh državnih davkov. Po vseh dnevnikih se je zavešni predlog v finančnem komiteju zavrnili. Ker pa moramo pričakovati, da finančna uprava dosledno vztraja na svoji zahtevi po zvišanju davkov, zato opozarjamo, da bi nadaljno zvišanje davčnih bremen pomenjalo naravnost propad vsake industrije v Sloveniji. Omenili smo že, da konsumirajo do obstoječih davki normalno 60% do 70% bilanca čistega dobička. Da je taka navedba pravilna, more pritrčiti vsak finančni izvedenec, ki pozna materijalno posebnost pridobitine ter naših avtonomnih doklad. Ako se sedanji državni davki zvišajo ne za 100%, temveč le za izdatnim povpiškom, je sigurno, da bodo konsumirali davki z dokladami nad 100% bilanca čistega dobička. Zato moramo zahtevati, da se pred kakimi

ukrepi poskrbijo točne statistične tabele in da se točno ugotovi sedanja davčna obremenitev. Z nedopustnimi davčnimi eksperimenti ne bo finančna uprava dosegla budžetnega ravnotežja, nasprotno, ugonobila bo vse gospodarstvo države.

Rezultat posvetovanj v Bukarešti in Vratislavi. Na posvetovanju v Bukarešti in na konferenci med češkoslovaškim in jugoslovanskim ministrom za zunanje stvari v Bratislavi so se določile enotne smernice za končno veljavno stališče, ki naj se zavzame na mednarodni gospodarski konferenci v Genovi. O tem enotnem stališču dotičnih vlad je bil izdan sledeči uradni komunik: Vlada češkoslovaške republ., Rumunije, polj. republ. in kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev so se domenile, da na mednarodni gospodarski konferenci v Genovi zavzamejo enotno stališče. Pri tem jih vodi želja, da je treba Evropi zagotoviti normalno politično gospodarsko življenje. Zaradi tega so te države prišle do zaključka, da je treba doseči: 1. Program, ki so ga določili zastopniki zaveznikov v Cannesu za gospodarsko konferenco v Genovi, je treba izvesti in o točkah, ki jih ta program izključuje, se ne sme razpravljati. 2. Konferenca stokovnjakov male antante in Poljske v Beogradu je določila skupne gospodarske smernice, ki naj se uporabljajo na konferenci v Genovi. 3. Potreba, zagotoviti mednarodne trgovinske in transportne zveze, je treba spraviti v sklad z oziroma samostojnost poedinih zaveznikov držav. Med njimi se ne sme delati noben razloček. 4. Vsaka izmed zaveznikov držav se bo udeleževala le onih posvetovanj in odločitev onih vprašanj, ki jo zadevajo. (Zalosten znak za stanje naše vladne poročevalske službe je da moramo tako važne vesti povzemati po inozemskih listih!)

Tatvine. Neznani tat je 4. t. m. vroml v šupo Ivana Bravna v Zg. Šiški in odnesel obleke, perila in čevlje v vrednosti 3000 kron. — Slugi pokojinskega zavoda Al. Harohu je bila ukradena masivna zlata veržica vredna 4000 kron.

Maribor.

K mariborskemu gledališkemu vprašanju. Tozadevni naš podlistek v št. 56 je imel pomotoma podpis »Pirc«, namesto »Pohar«, katera napaka se je zakrivila v tiskarici.

Javen šod z dnevnim redom: »Srbsko - hrvatski spor« sklicuje NSS za soboto ob pol osmih zvečer v Götzovo dvorano. O hrvatskem vprašanju poroča dr. Ivo Politeo, o splošnem političnem položaju posl. Ivan Deržić.

Društvo za varstvo živali v Mariboru priredi v soboto, dne 18. t. m. ob 20. (8. uri zvečer) svoj občni zbor v stari pivarni — restavraciji g. Halbwil — v Jurčičevi ulici, na katero zborovanje pravilno ugotovili vse člane in prijatelje živali.

Umrla od gladi. V Pobrežju ob Dravi je na pečnico izginila slabomna posestnica Marija Verdovnik. Čez deset dni so jo našli v gozdu mrtvo. Potom preiskave se je dogotalo, da je reva umrla vsled gladi in mraza.

Celje.

Izbrisane so iz trgovskega registra sledeče celjske firme: F. Dolinar Nachfolger, Wäscherezeugung; Otto Schwarzl & Comp., Apotheke zur Mariähiif, Janko Soster, trgovina z mešanim blagom in deželni pridelfki na debelo.

Iz seje celjskega občinskega sveta dne 13. t. m. Zupan dr. Hirašovec se je povodom seje spominjal umrlega A. Kolenca. — Iz obč. sveta sta izstopila Karl Vidic (SSJ) in Veloslav Spindler (JDS). Mesto prvega vstopi v obč. svet Jos. Deleja, mesto drugega dr. Martin Rus. — Zapisnik zadnje seje se odobri. — V finančnih zadevah je poročal dr. Božič. Dala se je podpora Podpornemu društvu jugosl. akademikov v Ljubljani 10.000 kron in celjski požarni brambli 10.000 kron pod pogojem, da se takoj uvede slovenski poveljavni jezik. — Dramatičnemu društvu se odda mestno gledališče še nadalje v najem. — Glede mestnih podjetij, elektrarne, plinarne, klavnice, vodovoda, pogrebnega zavoda se razvije občirna debata. Podjetja so skoro vsa pasivna. Samo klavnica izkazuje prebitke. Elektrarna se bo morala spopolniti. Pogrebni zavod bo moral dobiti nove vozove. — Mestni vodovod je potreben popravil. Vsled tega se bo zvišala vodarina. — V Guberju se dovoli »Lastnemu domu« postaviti javen vodnjak, z dotokom iz mestnega vodovoda. — Mesto je prevzelo parno kopalnico v najem za pol leta. Po 2mesecnem obratovanju izkazuje kopalnice 56.000 kron izgube. Vsled tega bo kopalnice odsljed odprto samo v petek, soboto in nedeljo. — V gospodarskih zadevah je poročal podžupan Zabkar. — Med drugim se sklene za tlakovanje cest naročiti pri kamnoseki družbi kame-nja za 140.000 kron. — Postavi se novi most v Benjamin Ipavčevi ulici. V Aleksandrovci vojašnici se izvedejo potrebna popravila. Cevi centralne kurjave v meščanski šoli se nabavijo nove. Na javni dražbi se proda hiša na volj, strelišču v Pečovniku. Ker je okr. sodišče opustilo ječe v I. nadstropju magistratske hiše, se te ječe spremenijo v stanovanja. Strmečkiju se dovoli prezidava hiše na Kralja Petra cesti. Napravi se nov trotoar pred magistratom. V obrtnih zadevah se dovoljuje neke nove koncesije, druge se pa zavrnejo. — Tajna seja. Uradnim predstojnikom mestnega magistrata se imenuje dr. Ivo Subic v VIII. čin. razredu, sedaj komisar pri okr. glavarstvu. Odda se provizorno uradniško mesto pri mestnem knjigovodstvu. Uradnikom magistrata se povijajo osebnost in družinske doklade v zmislu zakona o povijanju drag. doklad za drž. uradništvo, po katerem je mesto Celje uvrščeno v 4. razred drag. doklad. Doklade se izplačajo 1. aprila z veljavnostjo od 1. januarja t. l. Vztraja se na zahtevi, da pokrajinska uprava vrne mestu Celje popolno avtonomijo. Sprejmejo se nekateri prošilci v domovinsko zvezo. — Seja se nadaljuje prihodnji teden.

Izobraževalno društvo »Braitivo« v Celju ima v petek, dne 17. marca t. l. v društvenih prostorih gostilne »Wilson« v Guberju članski sestanek, h kateremu so povabljeni razven članov in članice, kolih prisotnost je dolžnost, vsi prijatelji društva.

Novo tovarno za mizarske izdelke namerava postaviti na Sp. Lamožu mizarski mojster Vehovar. — Jadranska banka bo poleg hotela »Evrope« zidala trinadstropno hišo.

Pogrešani deček. Poročali smo že, da je 25. febr. 1. l. izgubil šletni deček Leskošek Bruno, sin R. Leskoškega z Ljubljanske ceste. O dečku se sedaj ni nikakega sledu. Ker se je slišalo, da je zadnje čase že več otrok izginilo na nepojasnen način, se prosijo prizadete rodilte, da take slučaje takoj naznajo pol. oddelku.

Mestna občina je sklenila prodati Rudarskemu uradu bivši »Studentenheim«, kjer se nahaja rudarska šola.

Koroško.

Mežiška dolina! Nesramna osebna gonja med nami okužuje celo ozračje Mežiške doline. Vsak lajklo hoče postati odrešenik naroda, čistem je udrihati po svojih lastnih bratih čim več je mogoče. Mežiška dolina ni poznala preje tega boja, ona je poznala nacionalni boj, v tem so osnove cele generacije, upognile pa se niso, stale so trdno v veri do zmage. Marsikateri borec že počiva, lahko mu zavidamo, on ima mir, mi pa, namesto da obdelujemo grudo dobljeno po njih, prejemamo ples furij. — Strankarska strast prihaja na stopnjo osebnosti, hočemo stranki škodovati, onestati-mo osebo in stranka ima madež. Slučaj pa hoče, da prizadeta oseba ima trdo kost, da z argumenti odbija napade, takrat pa ne zadostuje lokalnost, zvedeti mora širša javnost, dajmo ga v časopis. Dopsnik komaj čaka, kdaj bo zadel usodepolni udarec njegovo žrtev, seveda je sorojak, ampak ne trobi v isti rog. Ko vidi svoje nesramno delo, veseli se, morda od veselja se pleše. Dopsnikova duševna omejenost ne vidi, da je s tem činom škodoval narodu, tuja pa koristil. Strast, na kateri trpimo, izrablja naše moči, onemoglost kateri se bližamo, pa koristi tuju. Komaj smo se trenutno osvobodili spon, bližamo se zopet suženstvu, tuje nam že zapoveduje, že zastavlja naš narod z objubljam! Temni in dvomljivi elementi hujšajo narod proti dvomljivi, mi pa pomagamo istim z napadi po časopisih. Prednost pritenecov nastala s

vsakim dnem večja, nekateri imajo pogum, napadati učitelje javno v gostilni, zakaj ne počutje tudi nemško. Z dejanji je razvidno, da gospodujoči element postajajo pritepenici, oziroma celovški disponenti. Niso opominajoče besede prazne, istina je, nemstvo in nemčurstvo prevladuje že skoraj našo lepo dolino. Ne bodimo volkovi, ne žirno se med seboj, mir med sorojaki, delo naj bo naš cilj. Delo, kako prijetno se glasi ta beseda, saj sladi življenje. Kje vzeti delo, nimamo ga, industrija skoraj počiva, delavec povezuje svojo culo, gre s trebuhom za kruhom. Dela je dosti, dolina je bogata zakladov, ne najdemo jih, smo slepi, strast sovraštva nas je oslepila. Na Ravnah tik trga Guštanj je jeklarna, katera izdeluje od slabega do najboljšega jekla. Delavstvo bi se lahko poprijelo domače obrti, lahko bi izdelavalo male predmete doma v zabavo in pri tem zaslužilo marsikatero vsoto igranje. Tudi otroci bi se poprijeli katerega lahkega dela, s tem bi izsofalo pohajkovanje, kar je najboljši prehod k sirovosti. V dolini raste mnogo vrb, gojiti bi bilo potreba to grmičevje, dalo bi porabno vrbovje, iz katerega bi se lahko spletlo mnogo koristnih stvari. Tudi drugega materiala je dosti, s katerim bi ljudstvo zaslužilo mnogo denarja, tako bi postala Mežiška dolina iz doline mizerije, dolina blagostanja. Vi, ki ste poklicani od naroda, delajte za narod, videli boste, da v desetletju bode živel rod, ki bo pošten, kremenit, ki se bo zavedal, da je Slave sin. Ako bodo poklicani raje uganjali politiko z osebnimi napadi, propademo, ne pustimo tega, politika naj bo v zadnji vrsti, v prvi skupno delo za socialno povzdigo ljudstva. Pokažimo tuju, da gospodari tu smo mi, ne pa hlapci pritepenecv! Mildrag.

Sokolstvo.

Telovadno društvo Sokol v Ljubljani naznanja svojem članstvu, da so uradne ure statističnega odseka, ki izdaja društvene legitimacije in znake, sprejema prijavnice nove pristopivših članov in pobira članarino, vsak delavnik od 18.—19. ure v odborovi sobi v Narodnem domu. Bratje in sestre se pozivajo, naj članarino za I. polletje 1922 in prispevek zletnemu garancijskemu skladu, katerega plačati je dolžan vsak član do konca marca t. l. čimprej poravnajo in si puste potrditi veljavnost društvenih legitimacij.

Književnost in umetnost.

Dr. Josip Tičar. Bol nalezljivim boleznim. S 17 slikami in 4 tablimi v trobarvnem tisku. (Zbirka političnih, gospodarskih in socialnih spisov 10. zvezek.) 1922. Založila: Tiskovna zadruga v Ljubljani. Str. 158. Cena 10 Din., po pošti — 75 Din. več. V dobi, ko divjajo najrazličnejše nalezljive bolezni, ki so pomorile že na tisoče naših ljudi, smo knjige, kakršno je sedaj izdal dr. Tičar, že zdavnaj pogrešali. Dr. Tičar pravi v predgovoru, da jo je spisal v praktične svrhe, kako ohraniti posameznike pred okuženjem, kako je negovati bolnika, ter se združeno bojevali proti razširjanju posam. kužnih bolezni. Natančno je opisal nastanek, razvoj, potek in zdravljenje 29 najbolj razširjenih nalezljivih bolezni (tifus, griža, davica, škrlatinka, koze, dušljivi kašeli, mumps, šen itd.) ter jim pridelal celo vrsto slik, med njimi 7 trobarvnih. Prepričani smo, da bo knjiga izvrstno služila in zato ne sme manjkati v nobeni slovenski družini. Knjigo je izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani.

»Dom i svet«. Izišao je 5 broj »Dom i svet« s ovim sadržajem: Petar Petrović Pecija »Njih troje« (skeč sa slikom), Darinka Turk »Zrinskiog priča«, D. T. Vragoba »U sentimentu«, Fixx »Plešimo, plešimo gospodice!« (s pokladnim slikama i salama), Evgenij Kuničič »Primorci«, Rabind. Tagore »Vrtlar«, Pogreb pape Benedikta XV. (sa slikama), Mara Ivančan »Ukrusnice Pavle Miliceve«, Milan Ribarić »Ana Andrejevna«, M. Prevost »Nimba«, A. Dumas »Vjnost do groba«, Karlo May »Od Bagdada u Stambul«, E. Gaborian »Spis br. 113«, najnovije slike iz doma i svijeta, mode i športa. Listak (književnost, umjetnost, svaštice, gospodarstvo, šah itd.). »Dom i svet« izlazi točno svakog 1. i 15. u mesecu, a stoji na četvrt godine 100 K. Nakladna knjižara Stj. Kugli, Zagreb, Illica br. 30.

Sport in turiztika.

Sport. Izšla je 4. številka III. letnika tega glasila slovenskih športnikov ter prinaša: R. Badiura: II. smučarska tekma za prvenstvo Jugoslavije v Planici pri Ratečah, dne 26. februarja 1922. Dr. Demeter Bleiweis-Trsteniški: O nemški visoki šoli za telesne vaje. — Občni zbori. — Zimski sport. — Nogomet. — Kolesarstvo. — Službene objave. — Razno.

Društvene vesti.

Občni zbor »Preporoda« SJSU se vrši v soboto, dne 18. marca ob 15. uri v društvenih prostorih v »Dijaškem domu« (na vrtu Narodnega doma). Za člane in članice udeležba obvezna. Odbor.

Krajevna organizacija NSS za poljanjski okraj priredi dne 18. t. m. ob 7. uri zvečer družabni večer v gostilni g. Pavla Turka, Strelška ulica 22. Tovariši se vabijo, da se sigurno udeležijo tega sestanka. Odbor.

Člane Jugoslovanske Matice v Ljubljani, ki se žele udeležiti pokrajinskega

zboru v Mariboru uljudno prosimo, da se zgledajo v pisarni Jugoslovanske Matice v Ljubljani, Pred Skofijo 21 med 2. in 3. ter med 5. in 6. uro pop., kjer dobe izkaznice, ki jim dovoljuje vstop k delegacijskemu zborovanju in na podlagi katerih imajo polovično vožnjo II. ali III. razreda.

Pokrajina.

Košena pri St. Vidu pri Planini. V gostilni »Mazič«, ali kakor ji ljudstvo po domače pravi »gostilna pri Guzejevi smrti« so se zbrali razni vinski bratci, med njimi tudi Ludovik Robič in Franc Seško. Vsled žensk je prišlo kmalu do prepira, katerega ni bil sledi tudi pretep, ki je v tej gostilni na dnevnem redu, da se ni L. Robič raje odstranil. Seško mu je sledil do doma ter ga klical na »korač«, na kar se Robič obrne, vprašavši, česa da želi. Stala sta si nasproti deset korakov narazen. Seško sname puško, pomei Robiču v prsa in ustrelj. V prsa zadeti Robič vzklikne: »ter se desno roko zgrabi za prsa, v tem trenutku poč drugi strel in zadene Robiča v desno roko in zopet v prsi. Težko ranjenega so prinesli v posteljo. Rane niso smrtno in Robič bode okrevaj, vendar bode imel hromo roko. Za svoje junstvo je že dobil Franc Seško svoje plačilo od sodišča. Tri mesece strogega zaporja in zaplembo puške, poravnava zdravniških in sodnih stroškov, 6000 kron Robiču odškodnine in še dnevni prispevek 250 K petindvajset let. To naj bode vrlim Košenom za vzgled, da bodo drugi bolje premislili, kaj se pravi streljati po ljudeh. — Lansko leto so v tej gostilni skoro do smrti oklali Antona Seško, ki je visel vesel zadovoljen ran več mesecev med življenjem in smrtjo. Gostilničar se ni pobiral, da bi zabil pretep, kakor je njegova dolžnost, izgovarjajoč se, da »mora biti nevturalen«, da ga itak domačini mrzijo, imajo ga za »pritepenca«. Ko bi gostilničar imel v gostilni malo več reda, ko bi imel več močnatosti in energije ter ustavil pretepe in poboje v svoji gostilni, pridobil bi si izgubljeni ugled zopet nazaj. Omenimo še, da je bil v tej gostilni, oziroma v kleti, od orožnikov ustreljen zloglasni ropar Guzej, pred štiridesetimi leti, ker je imel tu svoj glavni brol. Takratnemu gostilničarju se je gostilna odvzela, naslednik Mazič jo je pa zopet dobil in tako ji ljudstvo še dandanes pravi »gostilna pri Guzejevi smrti«.

Verače pri Kozlem. Bilo je nekaj časa po prevratu. V Sloveniji je bila takrat klerikalna pokrajinska vlada z dr. Brejcem na čelu. Razni klerikalni mogotci so hoteli takrat uveljaviti svojo avtoriteto in dati duška svojemu političnemu sovraštvu. Kozjanski T. M. in takratni narodni poslanec dr. Fr. Jankovič sta pisala občini Verače med drugim tudi to, da mora župan takoj odstaviti občinskega tajnika Zupanca, češ, da ne uraduje slovenski. Dokazalo se je pa, da naša občina sploh drugače ne uraduje kot slovenski in občinski tajnik je ostal na svojem mestu. — Hotelo se je izpodrinuti župana g. A. Bovha, češ, da je »nemčur«, da je »premalo naroden«. Očitno niso mogli najti na njem drugih napak. Klerikalna struja pod vodstvom Fr. Amona in dekana Tomažiča je vlagala razne pritožbe in prizive na glavarstvo v Brežicah in pokrajinsko vlado zoper župana in dosegli so res razni kalni, da je izšel v »Uradnem listu« dekret, takrat že demokratske pokrajinske vlade, kateri na čelu je bil dr. Zerjav, da je župan Ant. Bovha odstavljen in postavljen gerent toda ne klerikalca Fr. Amon, temveč demokrat Josip Bovha. Župan Anton Bovha se je radi tega osebno zglasil pri predsedniku pokrajinske vlade dr. Zerjavu v Ljubljani ter z lahko dokazal svojo narodno zavest ter ovrgel vsako natolcevanje zagriženih klevetnikov. Posledica tega je bila, da je g. Ant. Bovha še danes župan in klerikalci si še danes bežijo glave, kako je to mogoče. Pri lanskih obč. volitvah so bili pa naši klerikalci tako »kumštni«, da so pozabili sestaviti lastno kandidatno listo in tako lahko rečemo, da je zavedna občina Verače, ne samo v naprednih, ampak v — socialno narodno naprednih rokah in v tej smeri bode delovala tudi na političnem polju. Toliko v vedenje vsem interesentom in slov. javnosti.

Razne vesti.

Vojskovanje brz strupenih plinov. Na washingtonski konferenci je sklenjeno, da se v vojski ne smejo uporabljati strupeni plini. Ta predlog je dal na dnevni red zastopnik iz Amerike, nakar so glasovali zanj zastopniki Anglije, Francije, Italije in Japonske. Predlog je sicer sprejet, vprašanje je le, če se bodo tudi njega držali, kajti zadnja vojska je pokazala, da so marsikake postavbe bile le na papirju.

Zenska karijera v Belgiji. V Belgiji vrše danes štiri žene službo mestnega župana. To so: gosposiđa Kleingaert v Ghenveltu, gđc. Izabela Segere v Appelsu, v okrožju Termonde, zatem gospa Bruges de Gerpinnes v Veillenu v provinciji Namur in gospa Carlier Renard v Thimougie, mali občini v okrožju Tournai. Te štiri žene so se za časa vojne izkazale kot izvrstne gospodarice, ki so vseskozi sposobne zavzemati častna županska mesta.

Vremensko poročilo.

Ljubljana, dne 16. marca 1922.

Kraj	Ura	Tlak zraka	Tem. zraka C	Veter	Oblačnost 0-10	Padarine mm
Ljubljana	7	739.0	-5.1	vzhod	del. obl.	—
	14	737.3	-11.0	sev. vzh.	jasno	—
	21	736.3	-6.2	—	—	—
Zagreb	7	765.6	-4.0	brez vetra	—	2.0
Beograd	7	766.4	-2.0	—	oblačno	—
Dunaj	7	767.2	-1.0	zapad	jasno	4.0
Innsbruck	7	—	—	—	—	—
Praha	7	—	—	—	—	—

Opomba: V Ljubljani barometer pada, temperatura normalna.

Dnevne vesti.

Vsem, ki so dobivali naš list brezplačno, bodisi, da so obljubili sodelovanje, ali si iz drugih vzrokov izposliti takšno izdajo, naznanjamo, da smo primorani iz izrednih izjemami nadaljno brezplačno pošiljanje ustaviti. Stroški za material in delo neprestano rastejo, a naš list je naložen le na naročnino, ker nimamo za botre voljnih strank in fondov. Konzorci »Jugoslavije«.

Uprava državnih monopolov v Beogradu z odlokom od 11. marca 1922 pr. broj 9315 naznanja na podlagi odobrenja gospoda ministra za finance od 4. marca t. l. štev. 171 sledeče nove cene za sol, ki se oddaja iz državnih skladišč. Jedilna sol I. Angleska sol, kamena sol v gradlini, sol v brketih in drobna zmlata mineralna sol po 230 Din. za 100 kg. II. Morska bela sol po 240 Din. za 100 kg. III. morska siva sol po 250 Din. za 100 kg. Sol za živilno. V brketih po 200 Din. za 100 kg. drobna zmlata po 195 Din. za 100 kg. Sol za ribiče. Morska bela sol po 150 Din. za 100 kg. Morska siva sol po 140 Din. za 100 kg. Nadalje: odpadci, industrijska in denaturirana sol po 65 Din. za 100 kg. Pripomba. V tukajšnjem skladišču se dobiva sedaj bela morska sol. Cene za industrijsko sol veljajo po posebnih navedbah loko Salina Kreka za posredniki in loko Salina Pag za morsko industrijsko sol. Gornje cene za vse vrste soli veljajo brez vrec. Vreče, ki se ne vračajo, se plača po nabavni ceni.

Zopet poletni čas! V ministrstvu za not. politiko razpravljajo sedaj o tem, ali naj zopet uvede poletni čas, kar je baje potrebno zaradi prometnih ozirov na naše osebe, ki so se večinoma izrekli za to voljo novotarij. Pri nas smo lani lahko izhajali s starim časom, zato bi tudi letos lahko.

Višji šolski svet je odredil, da se vse šolske listine, kakor duplikati izpričeval, šolskih naznanil, odpustnice itd. smejo izdati le v uradnem jeziku.

Službo pisarniškega pomočnika pri ur. zredbarni na Selu pri Ljubljani je razpisala v Uradnem listu št. 25.

Take konzulate ima Jugoslavija v Mozemstvu! Naš konzulat v Clevelandu je nedavno postal občini Slov. Bistrici dopis b samo nemškimi naslovom Windisch Feistritz, Jugoslavije. Ali je potem čudno, da nas tuji še vedno nazivajo »Windische«?

O lesni industrijski družbi »Sava« nam piše neki tržaški, med nami živeči Slovenec, da je dobil od družbe dopis, v katerem je bil datum 11. marca, a na zavoju naslov tvrdke: »Sava, Locietta per il Commercio e industria legnani a. g. l. Ljubljana«.

Kako se spoštujemo sami, zato nas tudi primerno spoštujte tudi kot — hlapce.

Nov gozdarski zakon za celo državo pripravila posebna komisija v ministrstvu za kmet. in rudo.

Splošni delavski štrajh je proglašen v Subotici. Dosedaj stavka okrog 1000 košarinskih delavcev.

Vojna odškodnina Madžarske. Reparacijska komisija je odredila, da mora Madžarska na podlagi tranonske pogodbe tekom treh mesecev oddati 7500 konj, 13.000 volov in 7000 svinj.

1.700.000 centov sladkorja je izvozila Češkoslovaška do konca januarja t. l.

Zelenice Šibenik—Zablače so začeli to dni graditi.

Alkohol in zločini. V Beogradu se je leta 1920 iztočilo 10.903.739 hl alkoholnih pijač, raznih telesnih poškodb je bilo 2091. Leta 1921 pa se je iztočilo 12.377.955 hl alkohola, telesnih poškodb pa je bilo 4241.

General Wrangel ostane v Beogradu ter si je v ta namen že najel neko vilo na Kopačevu.

Nova tovarna za asnje. Prometna banka je zaprosila pri trgovinskem ministrtvu za dovoljenje, da zgradi v vasi Banji pri Nisu novo tovarno za asnje.

Prvi krematorij v naši državi. — V Beogradu se je ustanovilo društvo »Oganji«, ki ima namen zgraditi krematorij. Za potrebne aparate za sežiganje mrlincev se je povelilo društvo na reparacijsko komisijo v Nemčiji. Anarhi naj bi vabili 4 milijone kron.

Gradbena dela v Ljubljani. V Ljubljani je bilo zgrajenih od 1. 1919 do konca 1. 1921 42 novih poslopij. 22 od teh je že uporabnih, 20 se jih pa izgotovi tekot letošnjega leta.

Izgubila se je 15. t. m. od tobačne tovarne in do justične palače usnjata denarnica z malo vsoto denarja in več računov. Pošten najditelj je naprošen, da prinese najdeno v upravo »Jugoslavije«. Denar si lahko pridrži.

